

Sala kommun
Box 304
733 25 SALA

2010-03-18
1 (16)
Dnr 43-2009:3754

Beslut

efter tillsyn av Ösby,
Västmanlands naturbruksgymnasium
i Sala kommun

2010-03-18

Rektorn vid Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasium

Per Lövenklev

Saladamm

733 91 Sala

Tillsyn i Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasium

Gymnasieskola

Gymnasiesärskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasium och Sala kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att skolan bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de nationella kraven. De elever Skolinspektionen talat med uppger att de upplever att skolan utgör en lugn och trygg miljö. Skolans elevvårdsteam bedriver ett aktivt arbete för att motverka kränkningar. Skolans rektor och lärare ger uttryck för en god tilltro till elevens förmåga att utvecklas och lyckas.

Skolans främsta utvecklingsområde bedöms av Skolinspektionen vara utvecklandet och implementeringen av ett systematiskt kvalitetsarbete. Det finns idag ingen uppföljning eller utvärdering av varken undervisning eller kunskapsresultat på skolenivå. Skolan har lyckats förbättra andelen elever som avgår med slutbetyg inom 4 år med 30 procent på fem år; lärarna känner dock inte till detta resultat, ingen analys har gjorts för att identifiera framgångsfaktorer och således har inga åtgärder satts in för att ytterligare förbättra detta resultat.

Ett annat viktigt utvecklingsområde för skolan är rektors pedagogiska ledarskap. Det ges exempel där icke fungerande undervisning har identifierats av rektor och åtgärder beslutats, men där ingen förändring sker i undervisningen. Även vad gäller stöd och särskilt stöd, som har varit ett av rektor prioriterat område, erbjuds inte alla elever det stöd som de har rätt till och behov av. Vidare är rektorn inte tillräckligt förtrogen med den dagliga verksamheten, och avsaknaden av rutin för inhämtande av kunskap om

lärarnas undervisning påverkar rektorns förmåga att säkerställa att verksamheten utgår från de nationella målen. Tillsynen visar också att betyg inte sätts enligt gymnasieförordningen och att återkopplingen till eleven av dennes kunskapsutveckling inte är tillräckligt regelbunden samt att denna inte alltid utgår från kursplanernas mål. Sammantaget leder bristerna i rektorns ledning och styrning till att elevens rätt till en likvärdig utbildning inte kan garanteras.

Skolinspektionen har i tillsynen av Ösby, Västmanlands naturbruks- gymnasiums gymnasieskola och gymnasiesärskola identifierat följande brister som måste åtgärdas:

Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

- Alla elever når inte kunskapsmålen för utbildningen
- Uppföljning av elevernas kunskapsresultat på gymnasiesärskolan saknas. Skolinspektionen förväntar sig att en redovisning av resultaten lämnas i samband med uppföljningen i oktober år 2010.
- Skolans undervisning och resultat följs inte upp och utvärderas.
- Rektor säkerställer inte att all undervisning utgår från de nationella målen.
- Alla elever får inte terminsvisa utvecklingssamtal med den individuella studieplanen som grund.
- Alla elever får inte återkoppling på sin kunskapsutveckling utifrån kursplanens mål.
- Rektor följer inte upp och utvärderar lärarnas undervisning.
- Skolan har inte en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.
- Rektor har inte säkerställt att undervisningen och betygsättningen vid skolan är likvärdig.
- Rektor har inte klargjort målen och kraven med utbildningen för eleverna på gymnasiesärskolans nationella program.
- All undervisning utgår inte från de nationella målen.
- All undervisning planeras inte utifrån elevernas behov och förutsättningar.
- Eleverna ges inte tillräckliga möjligheter att pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska påståenden.
- Lärarna samverkar inte för att skapa en helhet för eleverna i deras studier.
- Rektorn och lärarna ger inte eleverna tillräckligt inflytande över utbildningens innehåll och former.
- Skolan har inte en skolkonferens som uppfyller förordningens krav.

- Skolan saknar en likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.
- Betyg sätts inte i anslutning till avslutad kurs.
- Skolans lokala kurser uppfyller inte förordningens krav.
- Skolans rutiner kring särskilt stöd garanterar inte att elevernas behov tillgodoses.
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte förordningarnas krav.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Sala kommun har ansvar för att Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasiums brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast sex månader från den dag beslutet för Sala kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sala kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråden Stig Westlund, Tommy Bucht och Sigbritt Gålnander deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Malin Söderberg

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Bilaga 1**Allmänt om tillsynen**

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sala kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Västmanlands naturbruksgymnasium, samtliga skolverksamheter, den 18 – 19 februari år 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast sex månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorerna, lärare, annan personal samt elever. Även information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever/studerande på Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasium

Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasium	Antal elever
Gymnasieskola	250
Gymnasiesärskola	39

Källa: Skolans siffror i februari 2010.

Ösby, Västmanlands naturbruksgymnasium (hädanefter Ösby) består av gymnasieskola och gymnasiesärskola. Skolan ligger i Saladamm, strax utanför Sala. Sammanlagt finns cirka 300 elever/studerande i verksamheten.

Gymnasieskolan erbjuder utbildning inom naturbruksprogrammet (NP) och, sedan augusti 2009, byggprogrammet (BP). På naturbruksprogrammet erbjuds fyra valbara inriktningar jord, skog, häst och djurvård.

På Ösby finns också gymnasiesärskola i form av nationellt program samt individuellt program; det senare flyttade till Ösby för knappt två år sedan. Inom denna verksamhet erbjuds utbildning på det nationella naturbruksprogrammet samt individuellt program.

Ösby har en rektor som leder verksamheten. Nuvarande rektor har innehaft denna position sedan augusti 2008. Varje lärare ingår i ett arbetslag; på skolan finns inriktningslag för naturbruksprogrammets respektive inriktningar, ett kärnämneslag och arbetslag för gymnasiesärskolan. Varje arbetslag har en samordnare.

Bilaga 2**Tillsynsprotokoll med bedömningar för Västmanlands naturbruksgymnasium (gymnasieskola och gymnasiesärskola)**

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Skolinspektionen bedömer att kunskapsresultaten behöver förbättras i gymnasieskolan trots att dessa i vissa avseenden är bättre än rikssnittet. Resultaten på vissa kurser är dock svaga och skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Läsåret 2008/2009 uppgick andelen elever som fullgör sin utbildning inom fyra år enligt nationell statistik till 92,8 procent för elever på naturbruksprogrammet. Motsvarande nivå för riket och samma program är 82,7 procent. Ösby har således ett relativt gott resultat vad gäller andel elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år. I sammanhanget kan också nämnas att detta resultat förbättrats avsevärt över de senaste fyra åren; läsåret 2004/2005 var andelen elever som fullgjort sin utbildning inom fyra år 62,8 procent.

Skolans genomsnittliga betygspoäng för elever på naturbruksprogrammet som erhöll slutbetyg år 2009 är 13,7, vilket är jämförbart med genomsnittet för riket som är 14,1. Av de elever som år 2009 fick slutbetyg var andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier 88 procent, vilket ligger i paritet med rikssnittet på 87 procent på samma program. Även dessa resultat har förbättrats de senaste fem åren.

Den kursvisa statistiken för kärnämnenen visar att 95-100 procent av eleverna når lägst godkänt i alla kärnämneskurser utom Engelska A, Svenska B och Idrott och hälsa A där resultatet ligger långt under rikssnittet för dessa kurser.

Eftersom byggprogrammet bara funnits på skolan ett år finns ännu inga resultat att tillgå. För gymnasiesärskolan saknas nationell statistik om kunskapsresultaten.

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att uppnå i de frivilliga skolformerna, Kursplanerna

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver vidta åtgärder för att säkerställa att all undervisning är inriktad mot alla elevers utveckling och lärande.

Tillsynen visar att rektorn inte kan säkerställa att all undervisning är inriktad mot alla elevers utveckling och lärande. Det finns vid tidpunkten för besöket ingen systematisk uppföljning av resultat. Det finns exempel där lärare sammanställt resultat från nationella prov, men det saknas rutiner för att utvärdera och följa upp dessa. Dessutom saknas rutiner för att utvärdera undervisningen, både på lärar- och rektorsnivå. Vidare visar tillsynen att tillgång till stöd och möjligheter till inflytande är beroende av den lärare som ansvarar för undervisningen.

2 kap. 7 a § skollagen

Lpf 94, 2. Mål och riktlinjer samt 2.6 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bristområde: Fokus på skolans uppdrag**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver vidta åtgärder för att säkerställa att all undervisning utgår från de nationella målen.

Som beskrivits ovan saknar rektorn rutiner för att säkerställa att all undervisning utgår från de nationella målen. I samtal med rektorn framkommer dessutom att det finns kurser där rektorn känner till att undervisningen inte utgår från verksamhetens mål, men där inga åtgärder genomförts.

2 kap. 7 a § skollagen,

Lpf 94, 2. Mål och riktlinjer samt 2.6 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**

Skolinspektionen bedömer att rektor måste säkerställa att alla elever ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation en gång per termin. Vidare bör den fortlöpande information som lärarna ger eleven om dennes kunskapsutveckling förbättras.

I intervjuer med elever och lärare framkommer att alla elever i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan inte ges utvecklingssamtal varje termin. Av de elever Skolinspektionen talar med har bara eleverna i årskurs ett haft något utvecklingssamtal under höstterminen 2009. Vidare framkommer i intervjuer och samtal med elever i gymnasieskolan att de sällan får återkoppling från lärarna på sin kunskapsutveckling och att denna återkoppling inte alltid ges utifrån kursplanernas mål. Lärarna bekräftar detta och beskriver att det är svårt att hinna detta i den utsträckning som de skulle önska, framförallt i samband med korta kurser. I samtal med lärare beskrivs också att eleverna ofta ges en återkoppling utifrån vilka fel de gjort eller vilket betyg de fått på en given uppgift, snarare än en beskrivning av kunskapskvaliteter.

7 kap. 19 § gymnasieförordningen

Lpf 94, 2.5 Bedömning och betyg, Riktlinjer

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver skapa rutiner för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

I samtal med rektorn framkommer att han inte har någon rutin för att skapa sig en bild av lärarnas undervisning. Det finns inga sammanställningar av kursutvärderingar eller kursbetyg, och rektor beskriver att han ännu inte haft möjlighet att göra klassrumsobservationer. Vidare beskriver rektorn att hans uppfattning om lärarnas undervisning i stort vilar på de elevutsagor han tagit del av. Några av lärarna uppger att rektorn gjort besök på deras lektioner, men dessa besök görs utan systematik och har heller inte följts upp med någon form av återkoppling.

**2 kap. 2 § skollagen,
Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar**

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen tagit del av Ösbys kvalitetsredovisning för läsåret 2007/2008. Någon mer aktuell kvalitetsredovisning finns inte att tillgå. Kvalitetsredovisningen innehåller förutsättningar för verksamhetens måluppfyllelse, en beskrivning av arbetet inom särskilda målområden, ett avsnitt för resultat och måluppfyllelse i förhållande till nationella mål samt ett avsnitt om vilka åtgärder för förbättring skolan ska vidta under läsåret 2008/2009.

Den enda resultatsammanställning som finns i kvalitetsredovisningen är en kort uppställning av antal elever som avgick med slutbetyg från skolan våren 2008, samt konstaterandet att detta resultat utgör en förbättring mot tidigare år. De åtgärder som presenteras är ofta vaga i sin formulering. Exempelvis anges som förbättringsåtgärd under *Betyg och bedömning* att skolan ska "göra utvärderingar och analysera varför elever inte når målen" utan att tydliggöra vem som ska göra detta, vilka mål det rör sig om, när detta arbete ska göras eller hur resultatet ska användas för att öka måluppfyllelsen. Åtgärden för arbetet med *Normer och värden* beskrivs som "kontinuerligt arbete med värdegrunderna i klasserna". Kvalitetsredovisningen är inte framtagen under medverkan av personal, elever och vårdnadshavare. I samtal med lärare framkommer dessutom att de upplever att kvalitetsredovisningen ger en missvisande bild av delar av verksamheten. Det finns ingen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

3, 3 a §§ Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att säkerställa att utbildningen och betygssättningen vid skolan är likvärdig.

I samtal med rektorn och lärare framkommer att skolan saknar system på skolnivå för att säkerställa att utbildning, bedömning och betygssättning är likvärdig. Kärnämneslärarna utgör ett eget arbetslag och träffar inriktningslagen några gånger per termin. I arbetslagen förekommer till stor del diskussioner som rör schema och andra administrativa frågor. Det förekommer sällan gemensamma diskussioner för att skapa samsyn kring kunskapskvaliteter och betygssättning. Om gemensam bedömning förekommer, sker detta på lärarinitiativ och i begränsad utsträckning. Det finns också lärare som är ensamma om att undervisa och betygssätta i sina ämnen. Eleverna beskriver att det varierar mellan lärarna huruvida de motiverar satta betyg samt i vilken mån undervisningen planerats utifrån deras förutsättningar och behov. Ett flertal lärare beskriver att det nästan aldrig förekommer diskussioner om undervisning och bedömning på rektors initiativ.

1 kap. 2 § skollagen**Huvudområde: Skolans lärandemiljö****Bristområde: Fokus på lärande**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver klargöra målen och kraven med utbildningen för eleverna på gymnasiesärskolans nationella program.

Tillsynen visar att det råder en osäkerhet bland såväl elever som personal vilka kurser som kan ingå i en elevs studieplan. Informationen om kurserna och beslut kring deltagande har i några av de fall som beskrivs för Skolinspektionen uteblivit eller kommit mycket sent. Detta leder till en osäkerhet kring såväl utbildningens mål som den egna möjligheten till inflytande på utbildningens utformning.

6 kap. 2 § skollagen (särskolan),**Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande**

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver säkerställa att undervisningen utgår från och omfattar programmålen och kursplanernas krav i samtliga ämnen.

I samtal med elever och lärare, liksom vid lektionsbesök, framkommer det att det varierar mycket mellan skolans lärare i vilken mån program mål, strävansmål och kunskapsmål ligger till grund för deras undervisning. En del av den undervisning som Skolinspektionen observerade under tillsynen visade i ringa mån en koppling till dessa mål.

Lpf 94,2 Mål och riktlinjer samt 2.1 Kunskaper, Kursplanerna

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla sin undervisning så att eleverna upplever den som stimulerande och meningsfull.

Tillsynen visar att det varierar mycket mellan skolans lärare om undervisningen planeras utifrån elevernas behov och förutsättningar. I intervjuer och samtal med elever framkommer att man tidigt under höstterminen 2009 på rektors initiativ arbetat i ett ämnesövergripande tema och att detta bidragit till att undervisningen i kärnämnen upplevts som mer meningsfull. Detta tema har dock inte utvärderats och varken lärare eller elever känner till om det finns planer på att göra detta igen. Lärarna kan ge exempel på anpassningar i kurserna som är tänkta att göra undervisningen mer stimulerande för eleverna. Det framkommer dock i samtal med rektor och elever att det förekommer kurser där en stor andel elever är missnöjda med undervisningen och där många också misslyckas med att nå lägst godkänt resultat. En anledning till detta uppges bl.a. vara att man inte upplever någon progression i kunskapsutvecklingen eller att arbetet inte känns meningsfullt. Enligt rektor har berörda lärare informerats, men trots detta inte kunnat redovisa någon utveckling.

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, Kunskaper och lärande samt 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bristområde: Fokus på lärande**

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla sitt arbete med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Elever och personal beskriver i samtal och intervjuer att det varierar i vilken mån skolans lärare anpassar sin undervisning efter elevens behov och förutsättningar. Det ges bl.a. exempel på att elever med begränsad tidigare erfarenhet av ett ämne inte alltid ges möjlighet att träna på de kunskaper som krävs för de högre betygen.

Det råder också en osäkerhet hos lärarna om vilken rätt till stödundervisning och särskilt stöd som eleverna ges genom gymnasieförordningen samt vilka möjligheter som finns att anpassa en elevs studier. Skolinspektionen erfar att elever på grund av denna osäkerhet inte alltid får det stöd de har rätt till och att betyg inte alltid sätts i anslutning till avslutad kurs enligt förordningens krav.

6 kap. 14 § samt 8 kap. 1, 20 & 23 §§ gymnasieförordningen

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, En likvärdig utbildning samt 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bristområde: Fokus på lärande**

Skolinspektionen bedömer att lärarna i sin undervisning behöver ge eleverna möjligheter att formulera sig och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden.

I samband med lektionsbesök och samtal i anslutning till tillsynen framkommer det att det varierar i vilken mån undervisningen ger eleverna möjligheter till att pröva antaganden och argumentera för sin lösning. I vissa kurser innebär kursupplägget att eleverna i mycket ringa omfattning ges möjlighet att träna dessa kvaliteter trots att de är tydligt framskrivna i såväl mål att sträva mot som betygskriterier.

Lpf 94, 2.1 Kunskaper,

**Mål att sträva mot, Matematik, mål att sträva mot,
Kursplaner**

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att lärarna bör utveckla sin samverkan med varandra för att skapa en helhet för eleverna i deras studier.

Tillsynen visar att det förekommer goda exempel på samverkan kring elevens utbildning, bl.a. genom de temastudier som genomfördes under höstterminens början. Personalen beskriver dock att de upplever ett behov av mer samverkan kring planeringen och genomförandet av elevernas utbildning. Eleverna uppfattar att det är lärarberoende om någon samverkan kommer till stånd och i vilken mån programmålen synliggörs i de olika kurserna. Detta medför att det finns kurser som eleverna upplever läses utan sammanhang och mening i utbildningen.

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver utveckla sitt arbete för att ge eleverna inflytande över utbildningens innehåll och former

Vid skolan finns ett aktivt elevråd som är väl känt av samtliga elever som Skolinspektionen talar med. Det råder dock viss osäkerhet kring vilka frågor elevrådet kan påverka. I alla klasser finns klassråd, men dessa utnyttjas framförallt som möjlighet för skolan att informera om elevangelägenheter. Skolkonferens hålls vid skolan ett par gånger per termin. Ingen av de elever Skolinspektionen talar med känner dock till denna, med undantag för de elever som deltog i egenskap av elevrepresentanter; dessa elevrepresentanter har dock ingen uppfattning om vilka frågor som kan diskuteras och beslutas av skolkonferensen. Rektorn beskriver att skolkonferensen är ett viktigt verktyg för elevernas inflytande, men kan inte redogöra för något beslut som tagits i denna församling.

Tillsynen visar att det är lärarberoende i vilken mån eleverna ges möjlighet till inflytande över kursens innehåll och utformning. Flertalet elever beskriver att lärarna hör samman deras önskemål om de framförs, men det finns också elever som beskriver att de undviker att ge förslag eftersom de tror att lärarna kan uppfatta detta som kritik. Eleverna beskriver att det är få lärare som bjuder in eleverna i planeringsarbetet och efterfrågar deras förslag inför ett nytt moment.

5 kap. 2 § skollagen

4 kap. 6 § gymnasieförordningen

Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bristområde: Trygghet och studiero**

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver upprätta en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

I samband med tillsynen framkommer att skolan saknar en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling, men att sådana planer är under utarbetande. Man har dock inte involverat varken lärare, elevvårdsteam eller elever i detta arbete. Arbetet med att motverka kränkningar görs idag av elevvårdsteamet i samråd med studiehandledare och bedöms fungera tillfredsställande. Det är dock inte tydligt vem som har ansvar för förebyggande åtgärder eller vilka åtgärder som behövs. Ett förebyggande arbete bedrivs dock av elevvårdsteamet, men är framförallt riktat mot de elevhem där ungefär en tredjedel av skolans elever bor under skolveckorna.

14 a kap. 8 § skollagen,

3 kap. 16 § diskrimineringslagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bristområde: Bedömning och betyg**

Skolinspektionen bedömer att rektor måste vidta åtgärder så att kursbetyg sätts i enlighet med gymnasieförordningen.

Tillsynen visar att det är vanligt förekommande att kursbetyg inte sätts i anslutning till kursens avslut, utan att lärare istället sätter betyg upp till två år senare, i samband med att eleven avslutar sin utbildning. Lärarna förklarar detta med att eleven då förfinat sina kunskaper och förtjänar ett högre betyg. Se även avsnittet om utveckling av arbetet med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande under *Fokus på lärande*, ovan. Eleverna uttrycker följaktligen en osäkerhet kring när deras kurser avslutas och när och på vilka prestationer de bedöms.

7 kap. 1 § gymnasieförordningen

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Undervisningstid och tillgång

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver se över sina lokala kurser så att de överensstämmer med förordningens krav.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen tagit del av kursplaner för skolans lokala kurser. Denna granskning visar att det finns kurser som inte följer de riktlinjer för kursplaners utformning som ges av gymnasieförordningen. Exempelvis erbjuds en kurs inom rid- och körkunskap som saknar betygsriterier som preciserar vilka kunskaper som krävs för respektive betyg.

7 kap. 4 § gymnasieförordningen

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att samtliga elever i behov av särskilt stöd får det, oavsett ämne eller program. Dessutom behöver åtgärdsprogrammen utvecklas så att de svarar mot förordningens krav.

Skolan har ett elevvårdsteam som leds av rektor och som regelbundet sammanträder för att fånga upp signaler om samt planera för elever i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen erfar att arbetsgången är tydlig för personalen på gymnasieskolan, men det råder osäkerhet kring vem som ansvarar för vad i arbetet kring särskilt stöd för de elever som läser på gymnasiesärskolans nationella program.

Vidare erfar Skolinspektionen att det är oklart vilket särskilt stöd som finns för elever i gymnasiesärskolan. De åtgärder som skolan redogör för består i att få tillgång till dator, skriva prov i lugn miljö eller få anteckningar på förhand osv. Lärarna på gymnasiesärskolan beskriver att de har elever som har behov av socialt stöd och att de signalerat detta till rektor, men att ingen utredning gjorts eller åtgärd satts in.

Tillsynen visar vidare att tillgången på särskilda stödinsatser är beroende av ämne och lärare. Alla lärare anpassar inte sin undervisning till de åtgärder som framkommer av åtgärdsprogrammet. Det särskilda stöd som finns att få i skolans läs- och skrivstudio är huvudsakligen begränsat till svenska, engelska och matematik.

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte förordningarnas krav. Åtgärdsprogrammen beskriver inte alltid vilka behov utredningen visat att eleven har. Det är heller inte tydligt hur lärmiljön utvärderats i samband med utredningen. Åtgärdsprogrammen är dessutom, i alltför stor utsträckning, en lista över vilka moment eleven inte slutfört och kopplingen till de nationella målen inte tillräckligt tydlig. Vidare framgår det inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska genomföra för att anpassa undervisningen till elevens behov.

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen.

8 kap. 1 a § gymnasiesärskoleförordningen